

Kopieerbladen Blok 14

1	Werkblad bij Bouwschrift, les 1	42
2	Werkblad bij Bouwschrift, les 2	43
3	Werkblad bij Bouwschrift, les 3	44
4	Werkblad bij Bouwschrift, les 6	45
5	Werkblad bij Bouwschrift, les 7	46
6	Werkblad bij Bouwschrift, les 8	47
7	Werkblad bij Bouwschrift, les 11, 12 en 13	48
8	Werkblad bij Bouwschrift, les 16, 17 en 18	49
9	Werkblad bij Bouwschrift, les 21	50
10	Werkblad bij Bouwschrift, les 22	51
11	Werkblad bij Bouwschrift, les 23	52
12	Werkblad bij Bouwschrift, les 26, 27 en 28	53
13	Werkblad bij Bouwschrift, les 31, 32 en 33	54
14	Werkblad bij Bouwschrift, les 36, 37 en 38	55
15	Werkblad bij Bouwboek, les 1, 2 en 3	56
16	Werkblad bij Bouwboek, les 6, 7 en 8	57
17	Werkblad bij Bouwboek, les 11, 12 en 13	58
18	Werkblad bij Bouwboek, les 16, 17 en 18	59
19	Werkblad bij Bouwboek, les 21, 22 en 23	60
20	Werkblad bij Bouwboek, les 26, 27 en 28	61
21	Werkblad bij Bouwboek, les 31, 32 en 33	62
22	Werkblad bij Bouwboek, les 36, 37 en 38	63
23	Planningschema speciale leerhulp	64
24	Regels en afspraken na Blok 14	65
25	Schema: de persoonsvorm schrijven (hulpkaart)	66

Kopieerlessen Blok 14

(zie pag. 5)

26	Les 1: de persoonsvorm herkennen	67
27	Les 2: de persoonsvorm herkennen	68
28	Les 3: de persoonsvorm herkennen	69
29	Les 6: opdrachttaal	70
30	Les 7: opdrachttaal	71
31	Les 8: opdrachttaal	72
32	Les 21: verleden tijd: sterke werkwoorden	73
33	Les 22: verleden tijd: zwakke werkwoorden	74
34	Les 23: verleden tijd: sterke en zwakke werkwoorden	75

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

werkwoord	ik-vorm (t.t.)	jij-vorm (t.t.)
hebben		
zijn		
willen		
kunnen		
zullen		
mogen		

werkwoord	enkelvoud (v.t.)	meervoud (v.t.)
hebben		
zijn		
willen		
kunnen		
zullen		
mogen		

Kies vijf werkwoorden en bedenk met elk werkwoord een zin.

Maak drie zinnen in de t.t. en twee zinnen in de v.t.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

werkwoord	ik-vorm (t.t.)	vraagvorm met jij (t.t.)
worden		
storen		
zwemmen		
binden		
wachten		
landen		

werkwoord	enkelvoud (v.t.)	meervoud (v.t.)
worden		
storen		
zwemmen		
binden		
wachten		
landen		

Kies vijf werkwoorden en bedenk met elk werkwoord een zin.

Maak drie zinnen in de t.t. en twee zinnen in de v.t.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

werkwoord	ik-vorm (t.t.)	u-vorm (t.t.)
antwoorden		
planten		
dragen		
brengen		
laden		
rijden		

werkwoord	enkelvoud (v.t.)	meervoud (v.t.)
antwoorden		
planten		
dragen		
brengen		
laden		
rijden		

Kies vijf werkwoorden en bedenk met elk werkwoord een zin.

Maak drie zinnen in de t.t. en twee zinnen in de v.t.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

werkwoord	ik-vorm (t.t.)	opdrachttaal
zuchten		
klimmen		
blijven		
praten		
plagen		
denken		

werkwoord	enkelvoud (v.t.)	voltooide vorm
zuchten		
klimmen		
blijven		
praten		
plagen		
denken		

Kies vijf werkwoorden en bedenk met elk werkwoord een zin.

Maak drie zinnen in de t.t. en twee zinnen in de v.t.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

woorden met c = s	
in lettergrepen	aan elkaar

woorden met c = k	
in lettergrepen	aan elkaar

woorden met ch	
in lettergrepen	aan elkaar

Kies vijf woorden en bedenk met elk woord een zin.
Maak drie zinnen in de t.t. en twee zinnen in de v.t.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Schrijf de woorden in alfabetische volgorde.

in lettergrepen	aan elkaar	in lettergrepen	aan elkaar

Kies vijf woorden en bedenk met elk woord een zin.

Maak drie zinnen in de t.t. en twee zinnen in de v.t.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

werkwoord	ik-vorm (t.t.)	zij- en hij-vorm (t.t.)
glijden		
kopen		
krijgen		
bidden		
slapen		
verbinden		

werkwoord	enkelvoud (v.t.)	voltooide vorm
glijden		
kopen		
krijgen		
bidden		
slapen		
verbinden		

Kies vijf werkwoorden en bedenk met elk werkwoord een zin.
Maak drie zinnen in de t.t. en twee zinnen in de v.t.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

werkwoord	ik-vorm (t.t.)	zij- en hij-vorm (t.t.)
reizen		
beven		
durven		
duwen		
proeven		
verven		

werkwoord	enkelvoud (v.t.)	voltooide vorm
reizen		
beven		
durven		
duwen		
proeven		
verven		

Kies vijf werkwoorden en bedenk met elk werkwoord een zin.
Maak drie zinnen in de t.t. en twee zinnen in de v.t.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

werkwoord	ik-vorm (t.t.)	zij- en hij-vorm (t.t.)
botsen		
juichen		
blazen		
lezen		
kiezen		
schrijven		

werkwoord	enkelvoud (v.t.)	voltooide vorm
botsen		
juichen		
blazen		
lezen		
kiezen		
schrijven		

Kies vijf werkwoorden en bedenk met elk werkwoord een zin.
Maak drie zinnen in de t.t. en twee zinnen in de v.t.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Verdeel de woorden in lettergrepen. Onderstreep de lastige lettergreep. Zet elk woord in de goede kolom. Bedenk of zoek zelf nog meer woorden.

woorden met x	woorden met y	woorden met th

Kies vijf woorden en bedenk met elk woord een zin.
Maak drie zinnen in de t.t. en twee zinnen in de v.t.

Maak drie zinnen in de t.t. en twee zinnen in de v.t.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Verdeel de samenstelling in losse woorden. Schrijf het zo op.

gewone samengestelde woorden	

gewone samengestelde woorden	

samengestelde woorden met extra letter		

Kies vijf woorden en bedenk met elk woord een zin.
Maak drie zinnen in de t.t. en twee zinnen in de v.t.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

1 Woordpakket

rij 1

ik-vorm + t	voltooid deelwoord

rij 2

v.t. (enkelvoud)	voltooid deelwoord

2 Oefen met woorden.

werkwoord	zelfstandig naamwoord

werkwoord	zelfstandig naamwoord

3 Oefen met zinnen.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

1 Woordpakket

rij 1

ik-vorm + t	voltooid deelwoord

rij 2

v.t. (enkelvoud)	voltooid deelwoord

2 Oefen met woorden.

werkwoord	zelfstandig naamwoord

werkwoord	zelfstandig naamwoord

3 Oefen met zinnen.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

1 Woordpakket: schrijf de woorden in alfabetische volgorde.
Kleur de lastige letters rood.

2 Oefen met woorden.

woord	betekenis

3 Oefen met zinnen.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

1 Woordpakket: schrijf de woorden in alfabetische volgorde.
Kleur de lastige letters rood.

2 Oefen met woorden.

woord	betekenis

3 Oefen met zinnen.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

1 Woordpakket

rij 1

v.t. (enkelvoud)	voltooid deelwoord
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

rij 2

v.t. (enkelvoud)	voltooid deelwoord
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

2 Oefen met woorden.

werkwoord	zelfstandig naamwoord
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

werkwoord	zelfstandig naamwoord
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

3 Oefen met zinnen.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

1 Woordpakket: schrijf de woorden in alfabetische volgorde.
Kleur de lastige letters rood.

2 Oefen met woorden.

woord	betekenis

3 Oefen met zinnen.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

1 Woordpakket: schrijf de woorden in alfabetische volgorde.
Kleur de lastige letters rood.

2 Oefen met woorden.

woord	betekenis

3 Oefen met zinnen.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

1 Woordpakket: schrijf de woorden op in woorddelen.
Kleur de lastige lettergrepen rood.

2 Oefen met nieuwe woorden.

3 Oefen met zinnen.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

ISO-toets 14

Meerlettergrepige en samengestelde woorden kunnen schrijven op basis van woordbeeld, redenering of spellingregels (november groep 8, na 53 maanden onderwijs, dl = 53).

Vereiste vaardigheden	Problemen
1 Woorden kunnen verdelen in klankgroepen en lettergrepen.	
2 Klankgroepherkenning en verlettering van woorden met eer - oor - eur, aai - ooi - oei, uw - eeuw - ieuw, ti - tie, isch, heid en ge of gie.	
3 Spellingregel kunnen toepassen bij lange klinker op het eind van het woord en in een verkleinwoord.	
4 Spellingregel kunnen toepassen bij eind-d.	
5 Samenstellingen herkennen en kunnen schrijven met de verlengingsregel, de meervouds-n en de verbindings-s.	
6 Herkennen en kunnen schrijven van onbeklemtoonde klankgroepen.	
7 Herkennen en kunnen schrijven van de lange klinker in een open lettergreep.	
8 Herkennen en kunnen schrijven van lettergrepen met medeklinkerverdubbeling.	
9 Afspraken kennen en toepassen over sch en cht, ei, au, i = ie, c = s, c = k, ch = sj, x, y en th.	

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Regels

Regel 1: Aan het eind van een woord
schrijven we **aa**, **oo** en **uu** met één letter.
Maar pas op bij het meervoud en verkleinwoord!

Regel 2: Hoor je op het eind van een woord een **t**,
dan altijd langer maken.
Je hoort dan of je **t** of **d** moet schrijven.

Regel 3: De doffe **u** schrijven we als **e**,
behalve in de lettergrepen **ig** en **lijk**.

Regel 4: Samengestelde woorden schrijven we aan elkaar.
Woorden met een meervoud op **n**,
houden die **n** ook in een samenstelling.

Regel 5: Aan het eind van een lettergreep verliest de
lange klinker een letter.

Regel 6: Een lettergreep met een korte klinker
sluit af met een medeklinker.

Afspraken

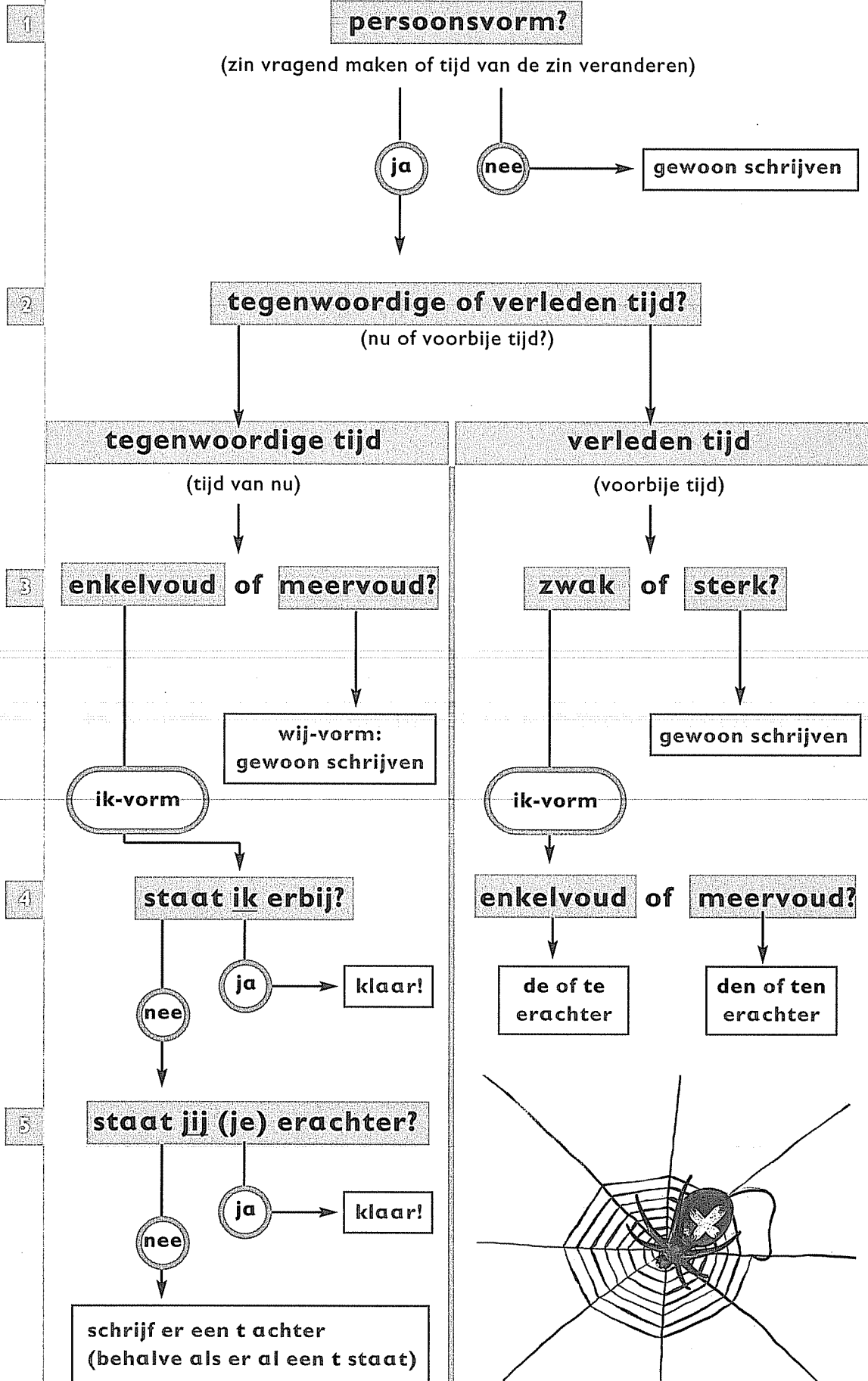
Afspraak 1: Aan het begin van een woord
schrijven we **sg** met **sch**.

Afspraak 2: Na een korte klinker (**a - e - i - o - u**)
schrijven we **gt** met **cht**.
Behalve bij: (liggen-) ligt, (leggen-) legt,
(zeggen-) zegt.

Afspraak 3: **Ou** en **ij** zijn gewoon, **au** en **ei** zijn vreemd.
Als je het niet zeker weet, kies je voor **ou** of **ij**.

Afspraak 4: Enkelvoud **ie** → meervoud ook **ie**.

De persoonsvorm schrijven

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 1 de persoonsvorm herkennen

① Let op!

Een lange zin bestaat vaak uit twee korte zinnen.

Die zijn dan samengevoegd door een voegwoord.Voor het voegwoord staat meestal een komma.Zo'n zin heet: een samengestelde zin.

Zet de komma op de goede plaats. Onderstreep de persoonsvorm.

De paarden hollen door de wei

maar de joggers zien het niet.

Ze kijken niet op of om.

② Zet de komma op de goede plaats. Verander de tijd van de zin en schrijf de nieuwe zin op. Onderstreep in beide zinnen de persoonsvorm.

Zij fietst met ons mee als we niet te hard rijden.

Hij luistert niet want hij is erg boos.

De hond rent naar de kat maar die klimt al in een boom.

③ Zet de komma op de goede plaats. Vul de persoonsvorm in.

schrijven Als jij de brief _____

maken dan _____ ik de envelop klaar.

staan De reiger _____ doodstil

slapen maar hij _____ beslist niet.

trekken Ik _____ de kar

helpen als jij _____ duwen.

willen _____ jij aan mijn moeder vragen

mogen of ik met je mee _____ ?

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 2 de persoonsvorm herkennen

① Let op!

Een samengestelde zin bestaat vaak uit twee korte zinnen.**De ene zin kan in het enkelvoud staan en de andere zin kan in het meervoud staan.****Zet de komma op de goede plaats. Onderstreep de persoonsvorm.**

De oppasser zwaait met bananen

maar de apen reageren niet.

Ze kennen deze man nog niet.

② Zet de komma op de goede plaats. Verander de tijd van de zin en schrijf de nieuwe zin op. Onderstreep in beide zinnen de persoonsvorm.

Ik kom met de fiets als het niet regent.

De fietser remde wel maar botste toch op de auto.

De poes slaapt niet want haar oren bewegen.

③ Zet de komma op de goede plaats. Vul de persoonsvorm in. (v.t.!)

beginnen Het kind _____ te huilen

horen maar niemand _____ het.

blijven Wij _____ gisteren thuis

regenen want het _____ de hele dag.

mopperen Kaspar _____ op ons

zijn omdat wij te laat _____.

wachten Ik _____ een half uur op je

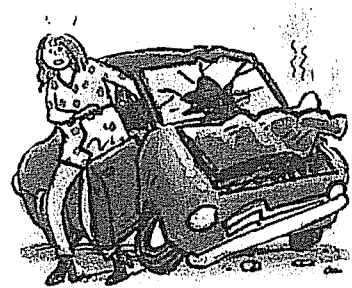
moeten maar toen _____ ik weg.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 3 de persoonsvorm herkennen

① Let op!

Een samengestelde zin bestaat vaak uit twee korte zinnen.
Elke zin heeft een eigen onderwerp en een eigen persoonsvorm.
Hebben beide zinnen hetzelfde onderwerp?
Dan kun je het onderwerp van de tweede zin weglaten.
Onderstreep in beide zinnen de persoonsvorm.

De auto is flink beschadigd
en kan niet meer rijden.
De vrouw komt met de schrik vrij.

② Verander de tijd van de zin en schrijf de nieuwe zin op. Onderstreep in beide zinnen de persoonsvorm. Pas op! Voor het voegwoord en zet je geen komma!

Hij bukt niet op tijd en stoot zijn hoofd.

Maria bindt het pakje dicht en doet het in een tas.

De mus pikt een korst op en vliegt haastig weg.

③ Zet de komma op de goede plaats. Vul de persoonsvorm in. Pas op!

drinken Youssouf _____ veel te vlug

verslikken en _____ zich.

verbinden Kirstin _____ de wond

stoppen maar het bloeden _____ niet.

houden Hij _____ het touwtje niet goed vast

zweven en de ballon _____ weg.

zitten Bernard _____ te zuchten

vinden want hij _____ rekenen heel lastig.

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 6 opdrachttaal

① Let op!

Bij opdrachttaal schrijf je de persoonsvorm altijd in de ik-vorm.**Onderstreep de persoonsvorm.**

'Houd op, Boef,' roept Leo.

'Stop met likken en doe je poten weg.'

② Verander de zin: maak er een opdracht van. Schrijf de nieuwe zin op.

Je moet beter opletten. _____

Je moet hem helpen. _____

Je moet je fiets op slot zetten. _____

Je moet ophouden met gillen. _____

Je moet je kleren ophangen. _____

Je mag je er niet mee bemoeien. _____

③ Vul de persoonsvorm in.

beginnen '_____ maar met de tweede som.'

rijden '_____ hier heel voorzichtig.'

drinken '_____ toch eens wat langzamer.'

snijden '_____ niet in je vinger!'

schrikken '_____ niet van het lawaai.'

houden '_____ deze plank even vast.'

denken '_____ eerst eens goed na!'

brengen '_____ dat glas naar de keuken.'

wachten '_____ hier maar even.'

zetten '_____ de prullenbak maar terug.'

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 7 opdrachttaal

- 1 Let op!
Opdrachttaal staat altijd in de tegenwoordige tijd.
Het moet nog gedaan worden.
Vul de persoonsvorm van houden en vangen in.
Onderstreep de andere persoonsvormen.

‘_____ op met lachen,’

roept Anja tegen haar vriendin.

‘Hier! _____ die modder maar op!’

- 2 Vul de persoonsvorm in.

raden ‘_____ eens wie ik heb gezien?’

beloven ‘_____ me dat je komt.’

poetsen ‘_____ nog even je tanden.’

schreeuwen ‘_____ niet zo hard.’

bewaren ‘_____ nog wat eten voor straks.’

bemoeien ‘_____ je met je eigen zaken.’

- 3 Bedenk de opdrachtzin en schrijf hem op.

gaan _____

roepen _____

helpen _____

geven _____

eten _____

snijden _____

vragen _____

lezen _____

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 8 opdrachttaal

1

Let op!

Bij opdrachttaal begint de zin met de
persoonsvorm.

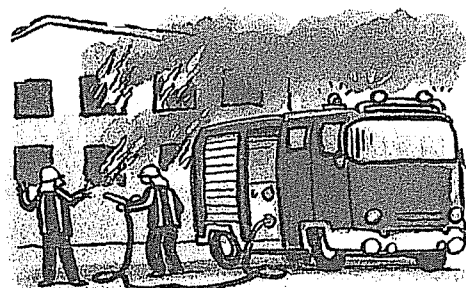
Vul de persoonsvorm van **beginnen** en **oppassen** in.

Onderstreep de andere persoonsvorm.

‘_____ maar met spuiten,’

roept de brandweerman naar zijn collega.

‘Maar _____ op voor die giftige rook.’

2

Vul de persoonsvorm in.

blijven ‘_____ met je vingers van die knop af.’

wassen ‘_____ je handen eerst.’

volgen ‘_____ de gids maar.’

draaien ‘_____ de kraan goed dicht.’

vragen ‘_____ hem even te wachten.’

gebruiken ‘_____ niet zoveel verf.’

3

Bedenk de opdrachtzin en schrijf hem op.

zorgen _____

vegen _____

gaan _____

doen _____

brengen _____

schrijven _____

draaien _____

rijden _____

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 21 verleden tijd: sterke werkwoorden**1 Let op!****Voorbije tijd betekent hetzelfde als verleden tijd.****Doe-woorden betekent hetzelfde als werkwoorden.****Er zijn sterke en zwakke werkwoorden.****Zet de komma op de goede plaats. Vul de persoonsvorm in. (v.t.)**

staan De glazenwasser _____ op de ladder

kijken en _____ de kamer in.

schrikken De man _____ enorm

klinken toen er een knal _____.

2 Vul de persoonsvorm in. (v.t.)

begraven De hond _____ het bot.

begrijpen Ik _____ niets van die film.

vergeten Kamiel _____ zijn zwemspullen.

vertrekken Mijn broer _____ gisteren naar Amerika.

verliezen Zij _____ hier ergens haar tas.

verstaan Ik _____ er niets van.

3 Bedenk een zin in de verleden tijd.

zingen _____

gaan _____

bijten _____

kruipen _____

moeten _____

vechten _____

vliegen _____

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 22 verleden tijd: zwakke werkwoorden

1 Let op!

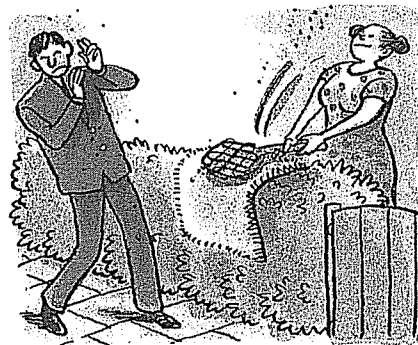
De **ik-vorm** van een werkwoord heet: **stam**.

Het betekent precies hetzelfde.

Bij zwakke werkwoorden in de verleden tijd, schrijf je **ik-vorm (stam) + te of ten, de of den**.

Vul de persoonsvorm in. (v.t.!)

Kies uit: kloppen, horen, proberen, dwarrelen.

De vrouw _____ de deurmat.

Ze _____ haar man niet aankomen.

Die _____ zijn vrouw te ontwijken,

maar het stof _____ om zijn hoofd.

2 Vul de persoonsvorm in. (v.t.)

bloeden De wond _____ heel erg.

doden De leeuw _____ zijn prooi met zijn klauw.

wachten Ik _____ wel een uur op hem.

roesten Mijn fiets _____ van het buitenstaan.

krabben De poes _____ het behang eraf.

leiden De gids _____ een groep toeristen.

3 Bedenk een zin in de verleden tijd.

klauteren _____

weigeren _____

miauwen _____

reizen _____

kauwen _____

dreigen _____

Naam: _____ Groep: _____ Datum: _____

Les 23 verleden tijd: sterke en zwakke werkwoorden

- ① Vul van elk werkwoord de goede persoonsvorm in. (v.t.)
- gooien pakken

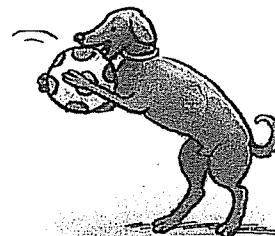
Ik _____. De kat _____.

dreigen rennen

Ik _____. De hond _____.

eisen aarzelen weigeren

Ik _____. Zij _____. Hij _____.

- ② Vul de persoonsvorm in. (v.t.)

zenden De radio _____ nieuwsberichten uit.

zetten Wie _____ deze dozen hier?

worden Ik _____ wakker door het onweer.

redden Wie _____ het hondje uit het wak?

kosten Hoeveel _____ die schoenen van jou?

heten Hoe _____ die film ook alweer?

- ③ Bedenk een zin in de verleden tijd.

lusten _____

pesten _____

vinden _____

fietsen _____

rijden _____

duwen _____

raden _____

krabben _____

